

А. О. Зайцева,

к. е. н., старший викладач кафедри фінансів, обліку та банківської справи, ДЗ Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, Луганська обл., м. Старобільськ

ORCID ID: 0000-0002-9388-5500

DOI: 10.32702/2306-6806.2019.11.55

ІНТЕГРАЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ДІЯЛЬНІСТЬ КОМПАНІЙ

L. Zaitseva,

PhD in Economics, Senior lecturer Department of Finance, Accounting and Banking, Luhansk national University. Taras Shevchenko, Starobelsk, Ukraine

INTEGRATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE ACTIVITIES OF COMPANIES

У статті представлено еволюцію моделі сталого розвитку з виділенням пріоритетів. Вказано на необхідність доповненням тріади складових ефективними інноваціями або активною діяльністю в галузі науки і техніки, яка орієнтована на раціональне використання обмежених ресурсів і використання природо-, енерго-, і матеріало- зберігаючих технологій. Визначено важливість участі як транснаціональних компаній, так і мікропідприємств, кооперативів, інститутів громадянського суспільства та благодійних організацій в реалізації глобальних цілей в області сталого розвитку. Виокремлено переваги залучення бізнесу до досягнення цілей сталого розвитку. Вказано на зумовленість переходу до парадигми корпоративної стійкості великих компаній в зв'язку з потребами суспільства. Охарактеризовано вимоги навколишнього середовища, представлені як драйвери, до компаній, орієнтованих на сталий розвиток. Зазначено необхідні критерії стійкого розвитку компанії.

Remaining an hour of food, asociated with the problem of steel development, became the subject of negotiation, as in the supranational, so the national rivals. Steel, not visnazhlyvy rozvitok — tse model vikoristannya resursiv, vzajemodii mizh people i nature, rozvitku tsivilizatsii on bazi innovatsiy at dosyagnenni zadovolennya zhittievih require ninishnogo pokolinnya once Zi zberezhennyam navkolishnogo seredovischa, zmitsnennyam osobistisnogo suspilnogo Zdorov'ya i, i no for Skoda maybutnih pokolin. In this article presents the evolution of the model of steel development with views of the past. It was requested that there be three additional warehouses with more efficient innovations, and more active activities in the fields of science and technology, as well as at the regional resource and natural resources.

So, with more efficient innovations, with more innovative ideas, better ideas for the concept, for all kinds of activities in all areas of life. To the main goals of the innovation within the framework of the concept of Steel Development є the equal need for humanity with the rational vitrification of the resources of the biosphere, not allowing for the unimaginable reserves of the possibilities of fallen life.

The importance of the participation of transnational companies, such as microenterprises, cooperatives, institutes of enormous suspension and favorable organizations in realizing global goals in the field of steel development, is recognized. Private investment, investment and innovation are the main officials of increased productivity, economic growth and development work. Viocrilled to overtake the business to reach the value of the steel rosette. It is pointed out that the transition to the paradigm of corporate performance of great companies in connection with the needs of suspension is transitioned to.

The vimogs of the open-air middleware are characterized, presented as drivers, to companies, or on the steel rosette. Zaznachenno neobhidni kriterii stiykogo rozvitku kompanii, Sereda yakih: konkurentospromozhnist, znizhennya finansovih i nefinansovih rizikiv, adaptivnist to dinamichno minlivih minds Keeping biznesu, prozorist, vidpovidalnist, vidkritist, dovgostrakovist, Ekonomichna, sotsialna, ekologichna stiykist, vnesok kompanii in steel rozvitok suspilstva.

Ключові слова: сталий розвиток, екологічний баланс, справедлива зелена економіка, відповідальне здорове суспільство, ефективні інновації, цілі сталого розвитку, критерії стійкого розвитку компанії.

Key words: sustainable development, ecological balance, fair green economy, responsible healthy society, effective innovations, sustainable development goals, sustainability criteria of the company.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК З ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ТА ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У вимірі глобального розвитку суспільства погіршення еколого-економічної ситуації спричиняє низку криз та безповоротних процесів, що потребують швидкого реагування. З метою нівелювання негативних наслідків та попередження майбутніх загроз у довгостроковій перспективі все більше підприємств різних форм господарювання приєднуються до концепції сталого розвитку, що поєднує рівномірний розвиток економічного, екологічного та соціального аспектів розвитку суспільства.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Основи сучасних уявлень про сталий розвиток закладено у працях всесвітньо відомих зарубіжних вчених: А. Печчеї, А. Медоуз, М. Месарович і Е. Пестель, Й. Шумперт, Дж. Форрестер, А. Аتكиссон, А. Вебер та їх послідовників.

Питанням інтеграції сталого розвитку в діяльність підприємств різних організаційно-правових форм присвячено праці вітчизняних та іноземних науковців, серед яких: О. Веклич, Е. Гірусова, Б. Данилишина, Г. Дейлі, А. Мельника, О. Карінцевої, О. Осауленка, Г. Платонова. Проте потребують подальшого вивчення питання розвитку діяльності підприємств орієнтованих на сталий розвиток.

МЕТА СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Мета статті полягає в доповненні та поглибленні існуючих досліджень, роз'ясненні термінологічної бази і концептуальних засад сталого розвитку, виявленні актуальності залучення компаній для реалізації глобальних цілей в області сталого розвитку.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Концепція сталого розвитку передбачає виділення трьох підходів: економічного, соціального та екологічного, що відображають їх особливу значимість, на-

Рис. 1. Складові концепції сталого розвитку

явність між ними взаємозв'язку і взаємозалежності, водночас ігнорування хоча б однієї з них може підірвати загальну стійкість системи (рис. 1).

За екологічним підходом сталий розвиток повинен забезпечувати цілісність природних систем, життєздатність і стабільність біосфери. Сталий розвиток за екологічної точки зору розглядається як процес гармонізації взаємодії людства і навколишнього середовища, еволюція людини і біосфери, взаємовідношення природи і суспільства, тобто розвиток цивілізації будується на гармонійних відношеннях з природою.

За соціальним підходом сталий розвиток орієнтовано на людину, підтримання стабільності соціальних і культурних систем, у тому числі на: справедливий поділ благ, збереження культурного капіталу і глобального різноманіття, розвиток домінуючих культур, досягнення соціальної справедливості, заохочення соціального плюралізму, скорочення конфліктів, збереження соціальної стабільності, розширення продуктивної зайнятості, сприяння соціальній інтеграції. Особлива роль стійкого соціального розвитку полягає в створенні рівноправного суспільства, подоланні бідності, зниженні безробіття, розширенні продуктивної зайнятості, сприянні соціальній інтеграції, вільної участі людини в суспільному, політичному та економічному житті. Як свідчить десятий принцип Ріо-де-Жанейрської декларації з навколишнього середовища і розвитку [6], кожна людина повинна мати відповідний доступ до інформації і мати можливість брати участь в процесах прийняття рішень.

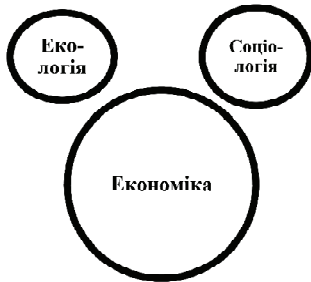
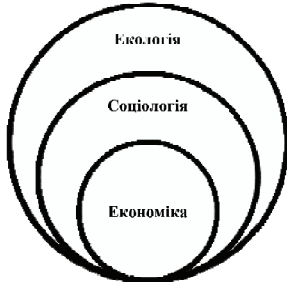
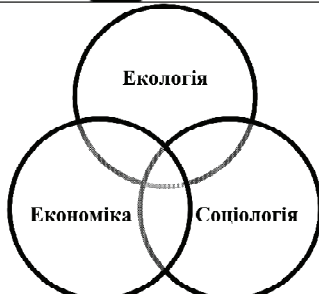
Економічний підхід сталого розвитку має на увазі оптимальне використання обмежених економічних ресурсів. В основі сталого економічного розвитку лежить збалансована економіка, заснована на раціональному використанні доступних ресурсів, застосуванні екологічно чистих, енергозберігаючих та ресурсозберігаючих технологій, які передбачають серед іншого мінімізацію відходів. Одним із завдань економічного підходу сталого розвитку є відхід від "філософії споживання" і "ресурсного" шляху розвитку до повсюдного ресурсозбереження.

У процесі своєї еволюції моделі сталого розвитку пройшли шлях виділення пріоритетів від економічної сфери (модель "Міккі Маус"), екологічної сфери ("биче око"), до балансу сфер (слабка модель) [5] (табл. 1).

Сучасні економічні реалії, які характеризуються значною жорстокістю конкурентної боротьби, вимагають "посилень" "слабкої моделі сталого розвитку". Найкращим доповненням до вищевказаної тріади складових є ефективні інновації або активна діяльність в галузі науки і техніки (рис. 2), яка орієнтована на раціональне використання обмежених ресурсів і використання природо-, енерго-, і матеріало-зберігаючих технологій. А ці завдання — науково-технічні, і рішення їх полягає в розробці та впровадженні інноваційних технологій.

Так, під ефективними інноваціями, слід розуміти нововведення, що підвищують дієвість існуючих концепцій, за рахунок впровадження у всіх областях життєдіяльності людини. Головним завданням інновацій в рамках концепції Сталого розвитку є урівноваження

Таблиця 1. Еволюція моделей сталого розвитку

Часовий відрізок	Напрямок	Назва моделі	Ілюстрація моделі
До 70-х рр. XX с.	Пріоритет економіки	«Миккі Маус»	
1987 р.	Пріоритет екології	«Бичаче око» або сильна	
2005 р.	Пріоритет балансу	Слабка	

потреб людства з раціональним витрачанням ресурсів біосфери, не допускаючи знищення запасів та можливостей подальшого життя. Ефективних інновацій потребує проектування, будівництво, ведення бізнесу і життєдіяльність, енергоефективність; автоматизація процесів; кібернетика та комп'ютеризація; інформаційні технології; поновлювані джерела енергії; наука, інженерія та техніка; освіта; економіка; мислення.

Інновації покликані скоротити витрати ресурсів, час, енергію і зусилля на виробництво, пом'якшуючи навантаження від зростаючих потреб людства. Повсюдне впровадження інновацій вимагає особливих економічних умов, що стимулюють модернізацію виробничої та соціальної сфери суспільства.

Сталий, не виснажуючий розвиток передбачає використання ресурсів, взаємодію між людьми і природою, розвиток цивілізації на базі інновацій, при задоволенні життєвих потреб нинішнього покоління разом зі збереженням навколишнього середовища, зміцненням особистісного і суспільного здоров'я, не передшкоджаючи можливостям майбутніх поколінь. З цього загального положення спрямованого на модернізацію громадських інститутів особлива увага приділяється, відповідальному здоровому суспільству (рис. 2). Відкритість, прозорість, демократичність, позитивна налаштованість — ознаки відповідального здорового суспільства. Базовими принципами суспільства є пацифізм, терпимість, дбайливість, чесність, ефективність, взаємність, інтернаціональність, помірність, стабільність, раціональність, життєлюбність. Властивостями здорового суспільства є стан общинності, де панує взаємодопомога, милосердя і радість від спільних досягнень і досягнень ближніх; по-

вага і співіснування своїх членів та інших життєвих систем на принципах обопільної згоди; усвідомленість свого місця в ланцюгу споживання і життєвому циклі планети Земля.

Відповідально здорове суспільство прагне до зміцнення інституту сім'ї та вихованню здорової особистості; відродженню вітчизняної культурно-історичної традиції; загальної освіти, високого рівня і широти знань; доступності та високої якості послуг охорони здоров'я; професійного навчання; раціональному здоровому споживанню; формуванню діяльності на основі здорових стандартів та підтримується концепцію законів і права.

Здорове суспільство неможливо організувати без екологічного балансу штучного середовища проживання людини, з якого запозичуються ресурси для життєдіяльності і в яку потрапляють відходи.

Застосування принципів екології в промисловості спрямоване на раціональне, не виснажливе, ощадне облаштування штучного середовища проживання людини в оточенні та у взаємодії з природним місцем існування, й досягнення екологічної рівноваги як між цими системами, так і між їхніми складовими.

Вирішувати питання раціонального природокористування (матеріалів і ресурсів (енергії, води, флори, фауни), визначити допустимі навантаження на навколишнє середовище (контроль за якістю атмосфери міст і будівель), розробляти методи управління природними системами і способи екологічної модернізації різних видів діяльності людини (переробка і повторне використання матеріалів і ресурсів, комплексний розвиток території) завдання прикладної екології та стратегії сталого розвитку.

Рис. 2. "Посилена" модель концепції сталого розвитку

Показниками "екологічного балансу" є: чисте повітря, вода, місця; природний стан клімату, ґрунту і лісів; переважання органіки в масовому споживанні їжі, товарів і послуг.

Розуміння сутності екологічного балансу розкривають глобальні інтереси природи і суспільства, їх "кредитні відносини", а точніше "екологічний борг" — заборгованість суспільства перед природою.

Людство споживає природний капітал й перетворює його в економічний. Як правило, в процесі споживання руйнує й забруднює природні системи, ще й завдаючи їм шкоди. Якщо збитки природного капіталу перевищують їх здатність до відновлення — людство починає брати кредит у природи в рахунок майбутніх поколінь, яким також знадобиться цей природний капітал. Підвищення інтенсивності та масштабів людської діяльності призводить до порушення екологічного балансу, до збільшення екологічного боргу.

Відсотки по екологічному боргу це втрачений національний дохід на ліквідацію завданих збитків, внаслідок забруднення і руйнування природного середовища. Розвиток "зеленої економіки" дозволяє зменшити екологічний борг.

Рішення задач справедливої зеленої економіки направлено на задоволення людських потреб, виключивши видобуток ресурсів або виробництво відходів в тому обсязі, який перевищує здатність природного середовища до самовідновлення.

Перехід до справедливої зеленої економіки вимагає дотримання наступних умов: економічне мислення і практики тільки при дотриманні знань фізичних законів (термодинаміки, зокрема), законів біологічних систем та інших; забезпечення соціальної підтримки населення і прагнення до досягнення рівноважного благополуччя всіх членів суспільства або їх більшості; реалізація довгострокових економічних програм, націлених на процвітання і загальний розвиток цивілізації; правова підтримка щодо вільних і швидких економічних процесів взаємообміну товарами і послугами; реалізація механізмів впровадження та контролю за дотриманням природоохоронних та ресурсозберігаючих стратегій в промисловості; регулювання взаємодії секторів малого, середнього та корпоративного бізнесу; ухвалення нової схеми пріоритетів фінансування, отримання прибутку і її перерозподілу; реалізація механізмів стимуляції ринку зелених продуктів і зелених технологій (податкові і кредитні пільги); підтримка освітніх і виховних програм, фінансування інформаційних ресурсів і заходів.

За десятиліття розвитку концепції Сталого розвитку було досягнуто вкрай незначний прогрес з урахуванням того, що відбувається подальше загострення проблем бідності та погіршення екологічної обстановки. Світова спільнота потребує якнайшвидшого прийняття керівниками корпорацій та держав практичних заходів щодо досягнення результатів в областях реалізації справедливої зеленої економіки, екологічного балансу, ефективних інновацій, відповідального здорового суспільства [4].

Глобальний порядок ООН торкнувся і бізнесу. Так, глобальні цілі в області сталого розвитку [3] прийняті в вересні 2015 року на 70-й сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку визначають важливість участі у їх реалізації приватного сектору: як транснаціональних компаній, так і мікропідприємств, кооперативів, інститутів громадянського суспільства та благодійних організацій.

Приватна підприємницька діяльність, інвестиції та інновації є основними чинниками підвищення продуктивності, економічного зростання та створення робочих місць. З огляду на це, динамічний та добре функціонуючий бізнес у разі його залучення до процесу досягнення цілей сталого розвитку (ЦСР) може значно поліпшити результативність діяльності урядів у напрямку реалізації Порядку денного — 2030 та забезпечення сталого розвитку. Передусім, за рахунок бізнесу можна залучити додаткові фінансові ресурси для створення (модернізації) інфраструктури, що є обов'язковими для більшості із цілей сталого розвитку та передбачити додаткові ресурси на експлуатацію та обслуговування нових (модернізованих) активів, насамперед тих, які побудовані з використанням дорогих технологій, є безпечними з точки зору впливу на навколишнє середовище або важливими для досягнення певного ефекту від їх застосування.

Участь приватного сектору важлива й з огляду на інші притаманні йому риси, зокрема такі, як володіння новими сучасними технологіями, можливість залучати висококваліфіковані кадри, гнучкість і цілеспрямованість у схваленні управлінських рішень й досягненні результатів [7].

Позитивною рисою сучасного бізнесу є й його соціальна відповідальність та прагнення поліпшити стан справ на територіях, де він здійснює свою діяльність, у тому числі в контексті ЦСР.

Спільний інтерес і партнерство бізнесу, публічних інституцій та громадянського суспільства можуть забезпечити синергію в досягненні ЦСР (табл. 2).

Таблиця 2. Переваги залучення бізнесу до досягнення цілей сталого розвитку

Суспільні переваги в залученні бізнесу до досягнення ЦСР	Переваги для бізнесу від залучення до досягнення ЦСР
<ol style="list-style-type: none"> Використання суттєвого впливу бізнесу на забезпечення економічного зростання, підвищення продуктивності праці та створення робочих місць – основних двигунів прогресу. Доступ до інновацій приватного сектора щодо технологій, продуктів, послуг, процесів та бизнес-моделей. Створення можливостей для досягнення масштабу за рахунок використання знань компаній щодо розробки бизнес-моделей для задоволення конкретних потреб клієнтів шляхом масштабування. Посадження інвестицій державного сектора в рамках державної допомоги з корпоративними благодійними, соціальними чи комерційними інвестиціями бізнесу. Доступ до додаткових ноу-хау та навичок. Створення альянсів для сприяння відповідальній соціальній та екологічній практиці, а також розповсюдження більш широких цінностей і норм, таких як захист і повага до прав людини, сприяння ефективному управлінню та підзвітності, а також посилення інтеграції та рівності 	<ol style="list-style-type: none"> Забезпечення довгострокового процвітання бізнесу за рахунок поліпшення стану навколишнього середовища та екосистем у сферах діяльності підприємств. Визначення та ефективне управління матеріальними ризиками та витратами. Створення репутації, стратегічне позиціонування на ринку та забезпечення так званої ліцензії на діяльність на відповідному ринку (створення владою сприятливого клімату для розвитку бізнесу на певній території). Зміцнення відносин з працівниками, споживачами та іншими зацікавленими сторонами на основі спільних цінностей і прагнень. Створення або спрощення доступу до нових ринків. Інновації технологій, продуктів, послуг та бизнес-моделей, які сприяють розвитку ЦСР, поряд з іншим забезпечують для бізнесу можливість отримати доступ до нових ринків та сприяють зростанню існуючих ринків за рахунок зміцнення конкурентоспроможності компаній. Вирівнювання ділової активності з баченням лідерства компанії та очікуванням своїх співробітників, споживачів і клієнтів

Щоб компанії дійсно сприяли досягненню ЦСР, а не суто формально звітували про своє залучення до цього процесу, вони мають "вийти за рамки свого бізнесу, відмовитися від вузького зосередження уваги на ЦСР як на можливості збільшити корпоративний прибуток та взяти на себе більш широкі зобов'язання перед суспільством, яке проживає на території діяльності бізнесу" [2].

Без сумніву, з кожним роком поняття "сталий розвиток" все глибше інтегрується в корпоративну культуру великих компаній, відбиваючись в їх діяльності, спрямованій на зниження негативних соціальних і екологічних впливів при одночасному досягненні якщо не інтенсивного зростання, то, щонайменше, економічної стабільності, балансу, стійкості системи. Компанії починають займатися відповідальним виробництвом, замислюються про вплив своєї діяльності на екологію і здоров'я людей. Перехід до парадигми корпоративної стійкості пов'язаний не стільки з бажанням великих компаній сприяти потребам суспільства, скільки з елементарної необхідності власного виживання. Відповідно до думки Дж. Елкінгтон перехід світового капіталізму до нової парадигми корпоративної стійкості пов'язаний зі зміною вимог, що пред'являються компанії навколишнім середовищем [1, с. 90]. Так, Дж. Елкінгтон, вважає, що сталого розвитку досягнуть лише ті компанії, що переживуть сім революцій (таб. 3).

Останнім часом конкуренція на ринках збільшується за рахунок відкритості. І тільки здатність оцінити ринкові умови і визначити негативні фактори, які можуть спровокувати процес стійкого функціонування компанії, є запорукою до елементарного виживання бізнесу.

Цінності (values) є основою програм соціальної поведінки, і для більшості людей реальність, дійсність, а їх зміна може визвати в суспільстві занепокоєння

Революція, пов'язана з прозорістю компанії відбувається в даний час — ідеологія, пріоритети, зобов'язання і діяльність компаній залучають все більш пильну увагу. Багато в чому "прозора революція" давно вийшла з-під контролю. Деякі форми розкриття інформації

Таблиця 3. "Сім революцій" на шляху до нової парадигми сталого розвитку компанії

Драйвер	Стара парадигма	Нова парадигма сталого розвитку
Ринки	Відповідність запитам	Конкуренція
Цінності	Незмінні	Схильні до змін
Прозорість компанії	Закрита компанія	Відкрита компанія
Життєвий цикл товару	Термін служби товару або «точка продажу»	Функції і цикл існування «від колиски до могили»
Партнерство	Централізоване управління	Симбіоз
Час	«Час - гроші», «тут і зараз»	Довгострокове розуміння, «довгий час»
Корпоративне управління	Ексклюзивне	Інклюзивна

все ще залишаються добровільними, але ряд інших починають носити практично обов'язковий характер. Процес відкритості прямо пов'язаний з посиленням значення інформаційних технологій і переходом від односторонньої моделі корпоративної соціальної відповідальності до двосторонньої комунікації. Це означає, що різні зацікавлені сторони (стейкхолдери) все частіше будуть вимагати інформацію про стратегічні плани і результати роботи компанії для порівняння і оцінки конкуруючих компаній, що підвищує особливу важливість корпоративної звітності.

Зміна життєвого циклу відбувається за рахунок зростання прозорості діяльності. Нині стейкхолдери компаній більше цікавляться еко-соціально-економічні — наслідки корпоративної діяльності в самих різних її проявах. Революція життєвого циклу товару полягає в тому, що компанія більше не знімає з себе відповідальності за вироблений товар в момент його продажу (at the point of sale), а несе за нього довгочасну відповідальність, як висловився Дж. Елкінгтон, "від колиски до могили" — тобто від видобутку сировини аж до переробки товару, що відслужив свій термін. Таким чином, корпоративна соціальна відповідальність охоплює ланцюжок поставок,

способів видобутку, методів утилізації та відповідальності корпоративних партнерів.

Зміна характеру партнерських відносин, пов'язане з появою нових форм партнерства, що виникає між компаніями, а також між компаніями та іншими організаціями (в тому числі деякими провідними групами впливу).

Революція може бути пов'язана і з розумінням значення часу та управління ним, як економічним ресурсом. Ключовим фактором для досягнення корпоративної стійкості, на думку Дж. Елкінгтон, стає здатність мислити в масштабах "довгого часу" (long time), навіть не на два — три роки вперед, а на десятиліття, покоління і в деяких випадках навіть на століття. Принцип "тут і зараз" продовжує прискорювати темп конкуренції, однак він не суперечить необхідності переходу до "довгого часу" в мисленні і бізнес-плануванні, використанні сценаріїв або альтернативних бачень майбутнього і розширення горизонтів поняття "час".

Корпоративне управління може нести потенційну революцію, пов'язану з переглядом самої природи бізнесу, виникненням дискусій щодо ролі корпорації. Наприклад, що таке бізнес і яка його роль? Хто повинен мати право голосу при прийнятті рішень компанією? Чи можливий баланс між інтересами акціонерів та інших зацікавлених сторін? І як цей баланс співвідноситься з триєдиним підсумком?

Зазначені драйвери визначають необхідні критерії стійкого розвитку компанії.

1. Конкурентоспроможність — формування довгострокових конкурентних переваг компанії, за допомогою формування унікальних нематеріальних активів компанії таких як: інтелектуальний, людський, соціальний, репутаційний капітали.

2. Зниження фінансових і нефінансових ризиків (кадрових, професійних, соціальних, екологічних).

3. Адаптивність до динамічно мінливих умов ведення бізнесу.

4. Прозорість — максимальна відкритість компанії на рівні двосторонньої комунікації.

5. Відповідальність за весь життєвий цикл зовнішніх ефектів основної діяльності ("від колиски до могили"), негативні впливи на навколишнє середовище і наслідки діяльності.

6. Відкритість — партнерські (на рівні симбіозу) відносини з суспільством, постачальниками, клієнтами та конкурентами, що базується на репутаційному капіталі компанії.

7. Довгостроковість — "довгострокове розуміння часу", корпоративних процесів, інвестицій та зовнішніх ефектів.

8. Економічна (фінансова) стійкість — економічний стан підприємства, що дозволяє йому перебувати в зоні безбитковості; збереження платоспроможності і кредитоспроможності.

9. Соціальна стійкість — лояльність внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів організації.

10. Екологічна стійкість — вплив на навколишнє середовище в допустимих межах.

11. Внесок компанії в сталий розвиток суспільства.

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ЦЬОМУ НАПРЯМІ

В результаті офіційного закріплення в глобальному порядку Цілі сталого розвитку перетворилися в обов'язкові критерії, за якими в найближчому майбутньому будуть оцінювати діяльність компаній. Порядок 2030 спонукає компанії демонструвати інноваційні моделі і рішення на ключові виклики людства в ХХІ ст. Необхідність відповідати новим вимогам і стандартам ставить компанії в умови зростаючої конкуренції, зміни корпоративних стратегій з метою інтеграції шляхів досягнення цілей сталого розвитку в діяльність. Така тенденція демонструє, що внесок бізнесу в сталий розвиток і полягає в самій

його діяльності, критично оцінюючи свій вплив на суспільство і навколишнє середовище.

Подальші дослідження слід присвятити аналізу факторів впливу на діяльність компаній, орієнтованих на сталий розвиток.

Література:

1. Elkington, J. (2004). Enter the Triple Bottom Line. In A. Henriques & J. Richardson (Eds.), *The Triple Bottom Line: Does it All Add Up? Assessing the Sustainability of Business and CSR* (pp. 1—16). London: Earthscan Publications. — p. 3.

2. Namit Agarwal, Uwe Gneiting and Ruth Mhlanga — Raising the bar. Rethinking the role of business in the Sustainable Development Goals — OXFAM Discussion papers February 2017. — www.oxfam.org 18.

3. Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015 — A/RES/70/1. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. — http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf

4. Абрамов Е., Андея М., Бубнов Ю. Что такое Устойчивое развитие. Разные взгляды и подходы [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://icsgroup.ru/library/publications/detail.php?ID=32686>

5. Бекренев И.В., Лозовская Я.Н. Методические аспекты формирования адаптивного механизма устойчивого развития предприятия на основе целевого комплексного подхода. — Вестник Российского университета дружбы народов. Секция: Экономика. — 2017. — № 2. — Том. 25 — С. 233—241.

6. Декларация Конференции ООН (1992 г.) по защите окружающей среды и устойчивому развитию. — https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml

7. Запатрина І.В. Посилення ролі бізнесу в досягненні ЦСР в Україні. Керівництво. Цілі сталого розвитку. Київ, 2018. 69 с.

References:

1. Elkington, J. (2004), *The Triple Bottom Line: Does it All Add Up? Assessing the Sustainability of Business and CSR*, Earthscan Publications, London, UK.

2. Agarwal, H. Gneiting, U. and Mhlanga, R. (2017), "Raising the bar. Rethinking the role of business in the Sustainable Development Goals — OXFAM Discussion papers", available at: www.oxfam.org (Accessed 5 Nov 2019).

3. United Nations (2015), Resolution adopted by the General Assembly "Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development", available at: http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf (Accessed 5 November 2019).

4. Abramov, E. Andeya, M. and Bubnov, Yu. (2019), "What is Sustainable Development? Different views and approaches", available at: <http://icsgroup.ru/library/publications/detail.php?ID=32686> (Accessed 5 November 2019).

5. Bekrenev, I.V. and Lozovskaya, Y.N. (2017), "Methodical aspects of formation of the adaptive mechanism of sustainable development of the enterprise on the basis of a target integrated approach", *Vestnik Rossijskogo universiteta druzhby narodov. Sekciya: Ekonomika*, vol. 2, no.25, pp. 233—241.

6. United Nations (1992), "Rio de Janeiro Declaration on Environment and Development", available at: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml (Accessed 5 November 2019).

7. Zapatrina, I.V. (2018), "Strengthening the role of business in achieving CSWs in Ukraine. Leadership. Sustainable Development Goals", available at: https://www.ua.undp.org/content/dam/ukraine/docs/DG/UNDP_Manual_v05_.pdf (Accessed 10 November 2019).

Стаття надійшла до редакції 14.11.2019 р.